



Voorkom uitputting van grondstoffen

Duurzaam inrichten: goed voor mens en mili

Tandartspraktijk Poelgeest profileert zich als duurzaam ingericht met oog voor het milieu. Gebruik van onder meer ecologische bouwmaterialen, energiezuinige klimaatbeheersing en een unit die geen leidingwerk vereist, bespaart fors op het gebied van energie en materialen.

TEKST: KAREL GOSSELINK, FOTO: JAN DE GROOT, AMSTERDAM

> **O**p het eerste oog ziet Tandartspraktijk Poelgeest in Oegstgeest er van binnen hetzelfde uit als een reguliere tandartspraktijk. Toch is er wel degelijk een verschil: de inrichting is gekozen op basis van duurzaamheid. Alieke Wildenbeest zette de praktijk enkele jaren geleden op met echtgenoot en praktijkmanager Corjan Vlieg vanuit de overtuiging dat een goede harmonie tussen mens en milieu uitputting van grondstoffen en opwarming van de aarde voorkomt. In hun privéleven speelde duurzaamheid altijd al een belangrijke rol. Zo reden ze als een van de eersten in een elektrische auto, hebben ze al langere tijd zonnepanelen op het dak van hun woonhuis en eten ze zo veel mogelijk biologisch. Wildenbeest en Vlieg hanteerden bij de inrichting van de praktijk drie principes: het verminderen van energiegebruik en vermijden van overbodig bouw materiaal, het gebruik van zo natuurlijk mogelijke materialen – dus bijvoorbeeld zonder giftige stoffen – en het kiezen voor constructies en materialen die kunnen worden gerecycled. >

NEDERLANDS TANDARTSENBLAD > 10 april 2015



lieu

> Om onnodig energieverbruik te voorkomen, heeft het echtpaar diverse maatregelen getroffen. Bijvoorbeeld op het gebied van koeling, in veel tandartspraktijken een lastig iets. Ze hebben onder meer gekozen voor ramen die zon- en warmtewerend zijn, zodat de airconditioning minder hard hoeft te werken. De twaalf centimeter dikke kalkzandstenen binnenmuren zijn gestuukt met leem, waardoor ze ademen wat weer zorgt voor een beter binnenklimaat. In de zomer nemen de muren vocht op, waardoor de lucht droger is en de airconditioning minder hard hoeft te koelen. Ook wordt de praktijk verlicht met led-lampen, die minder warmte afgeven en vijftig procent minder energie verbruiken.

Mocht het toch nodig zijn om het pand te verwarmen, dan gaat dit via airconditioning die ook als warmtepomp kan worden gebruikt, wat de stookvraag met een kwart vermindert. Bijkomend voordeel is dat deze airconditioning op groene stroom werkt waardoor de CO₂-uitstoot tot nagenoeg nul daalt. Daarnaast zijn er enkele op de stadsverwarming aangesloten radiatoren, die alleen worden gebruikt als het heel koud is. Bij deze innovatieve radiatoren wordt eerst de voorkant verwarmd zodat de warmte niet meteen in de muren trekt. De luchtverversing vindt plaats via een eco-dakventilator, die veertig procent minder energie gebruikt.

Bamboe

Het gebruik van zo natuurlijk mogelijke bouwmaterialen was ook een uitgangspunt, aldus Wildenbeest en Vliek. Deze zijn gekocht bij een ecologische bouwmarkt, waarvan er inmiddels al meerdere in Nederland zijn. Er is gekozen voor verf op ecologische basis en voor hout van snelgroeiende boomsoorten die een goede vervanging zijn van tropisch hardhout. Het meubilair – waaronder een bank en tafel in de wachtruimte – is gemaakt van bamboehout en de bekisting rondom buizen en leidingen van populierenhout. Het duurzame populierenhout is verwerkt door een timmerman uit de buurt, wat energie en kosten voor transport bespaart. Op de vloer ligt linoleum, een natuurproduct dat tevens bacteriedodend is.

Verder is bij de inrichting alvast nagedacht over de manier waarop de materialen later zouden kunnen worden hergebruikt. Er is bewust voor gekozen om de leidingen niet in de muur te frezen zodat ze – mochten ze vervangen moeten worden – makkelijk kunnen worden verwijderd en afgevoerd voor recycling. De plafondplaten zijn van glasvezel, gemaakt van gerecycleerd glas dat makkelijk opnieuw is te recyclen. Bijkomend voordeel is dat deze platen sterk geluidwerend zijn. Het

tapijt in de praktijk is afkomstig van een leverancier die participeert in het zogenoemde ‘cradle-to-cradle’-systeem. Dit betekent dat het, als het moet worden vervangen, wordt opgehaald door diezelfde leverancier en weer wordt gerecycled. “Hiermee werken we mee aan het kringloopdenken”, aldus Wildenbeest.

Concessie

De duurzame inrichting bevalt goed. “We voelen er ons prettig in, het is precies zoals we het voor ogen hadden”, aldus de tandarts. Er is altijd een aangename temperatuur en de led-verlichting is veel rustiger dan tl-verlichting. Patiënten voelen zich snel op hun gemak, leert de ervaring.

Er is echter wel één concessie gedaan: enkele meubels in de praktijk, waaronder het keukenblok met lades in de behandelkamer, zijn afkomstig van IKEA. Maar is dat wel duurzaam? Volgens Vliek in ieder geval een stuk duurzamer dan menigeen denkt. IKEA gaat volgens haar website al best ver in de zorg voor people en planet. Bovendien verpakt IKEA haar spullen erg compact, wat voor minder belasting zorgt tijdens transport. Ook gaan de producten lang mee zegt Vliek. Het Zweedse bedrijf geeft niet voor niets 25 jaar garantie.

Of hun inrichting veel duurder is dan die van een reguliere praktijkinrichting, vinden Wildenbeest en Vliek moeilijk te bepalen. Op sommige zaken hebben ze subsidie gekregen, zoals op de airconditioning. “Misschien is het allemaal iets duurder, maar in ieder geval wel veel gezonder en beter voor het milieu”, meent het stel. Bovendien besparen ze op energiekosten.

Stand alone

Qua apparatuur heeft de Oegstgeestse praktijk gekozen voor de in Nederland gebouwde stand-alone-unit van Dental International. Deze unit functioneert op zichzelf staand omdat water en lucht in de unit zelf zitten. Zo hoeft hij niet op het waterleidingnet te worden aangesloten, of op de compressor voor lucht en afzuiging elders in het pand, aldus Paul Tijs, directeur van Dental International. Dit bespaart vele meters leidingwerk in het pand. De stand-alone-unit werkt met interne watertanks en is dus niet aangesloten op het waterleidingnet. Hierdoor is het gebruikte water gegarandeerd legionellavrij. Omdat het om een verrijdbare unit gaat kan deze flexibel worden ingezet, voor zowel- links-als rechtshandige tandartsen. Dit scheelt de aanschaf van reserveapparatuur, aldus Tijs. Hoewel hij zich tot dusverre niet heeft geprofileerd als een duurzaam producent, realiseert hij zich dat zijn product redelijk uniek is wat duurzaamheid betreft.



- **i** Duurzame materialen en apparatuur in Tandartspraktijk Poelgeest
- Kalkzandsteen binnenmuren (ecologische bouwmarkt)
- Meubels en betimmering van bamboehout en populierenhout (ecologische bouwmarkt)
- Airco met warmtepompfunctie (www.engeltherm.nl)
- Greenheat radiator (www.henrad.nl)
- Eco-dakventilator (www.ithodaalderop.nl)
- Led-verlichting (www.thinkled.nl)
- Dental Stand Alone-unit (www.dental.nl)

